

Koľko peňazí musíte dostať za prácu nadčas

[pravda.sk; 19/04/2018; Pravda ; Zaradenie: Profesia]

https://profesia.pravda.sk/zamestnanie/clanok/466448-kolko-penazi-musite-dostat-za-pracu-nadcas/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť čerpanie náhradného voľna za prácu nadčas.
Autor - SHUTTERSTOCK

Za prácu nadčas patrí zamestnancovi dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 25 % jeho priemerného zárobku. Zamestnancovi, ktorý vykonáva rizikové práce, patrí za prácu nadčas dosiahnutá mzda a mzdové zvýhodnenie najmenej v sume 35 % jeho priemerného zárobku.

Zamestnávateľ môže písomne dohodnúť s vedúcim zamestnancom v priamej riadiacej pôsobnosti štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu, s vedúcim zamestnancom, ktorý je v priamej riadiacej pôsobnosti tohto vedúceho zamestnanca, a so zamestnancom, ktorý vykonáva koncepčné, systémové, tvorivé alebo metodické činnosti, riadi, organizuje alebo koordinuje zložité procesy alebo rozsiahle súbory veľmi zložitých zariadení, že vo výške mzdy bude zohľadnená prípadná práca nadčas, najviac však v úhrne 150 hodín v kalendárnom roku. V týchto prípadoch zamestnancovi za prácu nadčas nepatrí mzda ani mzdové zvýhodnenie za prácu nadčas a zamestnanec nemôže za túto dobu čerpať náhradné voľno.

Zamestnávateľ môže so zamestnancom dohodnúť čerpanie náhradného voľna za prácu nadčas. Zamestnancovi patrí náhradné voľno v rozsahu, v ktorom práca nadčas trvala; v tom prípade zamestnancovi mzdové zvýhodnenie nepatrí.

Náhradné voľno zamestnávateľ poskytuje zamestnancovi v dohodnutom termíne. Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom nedohodnú na termíne čerpania náhradného voľna za prácu nadčas, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancovi náhradné voľno najneskôr do uplynutia štyroch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bola práca nadčas vykonaná.

Ak zamestnávateľ neposkytne zamestnancovi náhradné voľno, zamestnancovi patrí mzdové zvýhodnenie. Zdroj - Zákonník práce

Vláda navrhla nový systém odmeňovania, KOZ ho odmieta

[tyzdennikkoment.sk; 18/04/2018; admin ; Zaradenie: Ekonomika]

<http://www.tydzennikkoment.sk/vlada-navrhla-novy-system-odmenovania-koz-ho-odmieta/>

Vláda po dlhom čase predložila návrh na zmenu systému odmeňovania zamestnancov vo verejnej sfére. Ten sa vôbec nepozdáva odborárom, ktorí dokonca pohrozili aj štrajkom.

Ešte minulý rok asi tri stovky zamestnancov verejnej správy protestovali za zmenu systému odmeňovania.

"Vyzývame vládu, aby bola prijatá taká reforma systému odmeňovania, ktorá v zmysle ústavy zabezpečí právo na odmenu za vykonanú prácu, dostatočnú na to, aby umožnila dôstojnú

životnú úroveň," vyzývala Konfederácia odborových zväzov (KOZ) ešte v novembri 2017 a zároveň pripomenula, že už pred dvomi rokmi vznikla pracovná skupina, ktorá mala pripraviť návrh na zmenu systému odmeňovanie zamestnancov vo verejnej správe.

Dočkali sa ale spokojní nie sú

KOZ sa teraz dočkala. Vláda konečne predložila návrh nového systému odmeňovania zamestnancov pracujúcich vo verejnej sfére. Avšak ten sa KOZ nepozdáva.

"Očakávame ďalší návrh, ktorý bude korešpondovať s našimi predstavami," povedala viceprezidentka KOZ Monika Uhlerová. Podľa návrhu by mal byť plat zamestnanca pracujúceho vo verejnom záujme určený minimálnou hranicou, pričom jeho hodnota má byť určená individuálnou dohodou medzi zamestnancom a zamestnávateľom.

To podľa odborárov vytvára priestor pre korupciu a môže sa stať, že čerstvý absolvent by mohol mať v rovnakej platovej triede aj o 2 až 3 stovky vyšší plat ako zamestnanec s 20-ročnou praxou.

"Odmietame to, že sa nezohľadňuje prax. Je to postavené na svojvôli, vnáša sa do toho vysoká dávka subjektivismu," povedala. Pri stanovení platu by mali byť zohľadnené odpracované roky a kvalifikačné predpoklady.

Čakajú nový návrh

Odborári očakávajú od vlády nový návrh. Ten súčasný totiž podľa Uhlerovej vôbec nerieši aktuálny problém odmeňovania vo verejnej sfére, keď polovica platových tried nekorešponduje s úrovňou minimálnej mzdy.

Uhlerová zároveň pohrozila, že pokiaľ sa odborári s vládou nedohodnú, sú zamestnanci verejnej sféry ochotní ísť do štrajku. Úrad vlády ku kritike návrhu uviedol, že predložený materiál je len východiskom pre začatie rokovaní s partnermi.

"Pripúšťame, že výsledný návrh zmeny systému odmeňovania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme môže byť odlišný a bude výsledkom dohody s Konfederáciou odborových zväzov, Združením miest a obcí Slovenska a Ministerstvom financií SR," uviedol informačný odbor Úradu vlády SR.

Čo sa odborárom nepáči

- zrušenie platových stupňov podľa rokov odpracovanej praxe
- zavedenie zmluvného platu ako súčtu tarifného platu a vybraných príplatkov

Príplatky pre zamestnancov pôjdu hore

[pravda.sk; 18/04/2018; Pravda ; Zaradenie: Profesia]

https://profesia.pravda.sk/zamestnanie/clanok/466445-priplatky-pre-zamestnancov-pojdu-hore/?utm_source=pravda&utm_medium=rss&utm_campaign=rss

Novinkou budú príplatky za prácu počas víkendov. Autor - SHUTTERSTOCK

Pracujete v noci, cez víkend alebo cez sviatok? Už vaša májová výplata by mala byť vyššia. Zvýšia sa totiž príplatky, ktoré musia zamestnávateľia za takúto prácu vyplácať.

V súčasnosti platí, že za nočnú prácu musí každý zamestnanec dostať príplatok k svojej mzde vo výške 20 percent z minimálnej mzdy, čo je 0,55 eura za hodinu. Od mája tento príplatok bude 30 percent, teda 0,82 eura za hodinu. V prípade, že niekto vykonáva rizikovú prácu, bude mať nárok na príplatok za nočnú prácu vo výške 35 percent z hodinovej minimálnej mzdy, čo je 0,96 eura. Príplatky sa pritom v máji budúceho roku majú znovu zvýšiť na 40 percent z minimálnej mzdy, respektíve na 50 percent v prípade rizikového povolania.

Za prácu vo sviatok príplatok vzrastie zo súčasných 50 percent minimálnej mzdy na 100 percent. Za každú odpracovanú hodinu počas štátneho sviatku tak musí zamestnanec dostať príplatok 2,76 eura.

Novinkou budú príplatky za prácu počas víkendov. Aj keď aj dnes môžu zamestnanci takýto príplatok dostávať, závisí to len od ich dohody so zamestnávateľom, keďže Zákonník práce takýto príplatok v súčasnosti nepozná. Od mája bude mať zamestnanec, ktorý pracuje v sobotu, nárok na príplatok vo výške 25 percent z minimálnej mzdy a v nedeľu bude musieť dostať 50 percent z minimálnej mzdy. Na budúci rok v máji sa majú tieto príplatky zvýšiť na 50 percent v prípade soboty a na 100 percent z hodinovej minimálnej mzdy v prípade nedeľnej práce.

Príplatky za prácu cez víkend a sviatok zamestnanci nemusia dostať vtedy, ak za túto prácu dostanú náhradné voľno. "Ak sa zamestnávateľ so zamestnancom dohodne na čerpaní náhradného voľna za prácu vo sviatok, patrí zamestnancovi za hodinu práce vo sviatok hodina náhradného voľna a v tom prípade mu mzdové zvýhodnenie nepatrí. Novela nezavádza režim čerpania náhradného voľna za prácu v sobotu, respektíve za prácu v nedeľu," vraví Veronika Husárová z tlačového odboru ministerstva práce.

V praxi to bude znamenať, že napríklad zamestnanec s hrubou mzdou 700 eur, ktorý počas mesiaca odpracuje osem hodín v sobotu a osem hodín v nedeľu, si v porovnaní so súčasným stavom v čistom polepší o 11,83 eura.

Aj keď pre mnohých zamestnancov to bude znamenať len malé prilepšenie k platu, zamestnávateľia to pocítia výraznejšie. Okrem samotného príplatku musia totiž zaplatiť navyše aj odvody vo výške 35,2 percenta. A tak zamestnanec, ktorý počas mesiaca odpracuje jeden víkend, ich bude stáť v porovnaní so súčasnosťou navyše 22 eur. Z toho takmer polovicu zinkasuje štát na daniach a odvodoch.

Pre veľkých zamestnávateľov bude znamenať zvýšenie príplatkov nárast nákladov státisícoch až v miliónoch eur. "V roku 2018 predstavuje tento náklad približne 500-tisíc eur. Vzhľadom na to že ide o zavedenie od 1. mája, v ročnom meradle sa blížime k hodnote takmer jeden milión eur," vraví Hana Búgelová zo spoločnosti NAY.

Môže sa preto stať, že firmy sa budú snažiť znížiť náklady a obmedzia prevádzku cez víkendy či sviatky. "Predmetná zmena má napomôcť zladovaniu pracovného a rodinného života a zamestnanci budú môcť napríklad víkendy tráviť so svojimi rodinami a venovať sa viac kultúrnym alebo spoločenským aktivitám. Nutnosť práce v sobotu, ale najmä v nedeľu, je zásahom do rodinného života, pretože zamestnanec by v tieto dni mal užívať dni pracovného

pokoja. V prípade, že vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky je nevyhnutné, aby sa práca vykonávala v neštandardných časoch, potom novela Zákonníka práce zabezpečuje zamestnancom primerané mzdové zvýhodnenie za výkon tejto práce, a to zvýšením už existujúcich mzdových zvýhodnení alebo zavedením úplne nových inštitútov," povedala Husárová.

Príplatky v novej výške za prácu cez víkend a v noci však nemusia dostať všetci zamestnanci. V prípade, že zamestnanci vykonávajú prácu, ktorú je potrebné robiť predovšetkým v noci, v sobotu alebo v nedeľu, môže sa zamestnávateľ s nimi v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve dohodnúť, že tieto príplatky budú nižšie. Aj tu však zákon stanovuje, v akej minimálnej výške musí byť tento príplatok. Napríklad za prácu v noci to je 25 percent z minimálnej mzdy.

O koľko si polepšia zamestnanci

Príklad 1

Zamestnanec so základnou hrubou mzdou 700 eur odpracuje počas mesiaca jednu sobotu a jednu nedeľu, vždy po osem hodín.

V súčasnosti mu podľa Zákonníka práce za prácu v sobotu a v nedeľu neprináleží žiaden príplatok. To znamená, že jeho hrubá mzda bude 700 eur a v čistom preto dostane 551,67 eura. Od mája bude mať nárok za prácu v sobotu nárok na príplatok vo výške 25 percent z minimálnej mzdy (0,69 eura za hodinu) a za prácu v nedeľu bude musieť dostať príplatok vo výške 50 percent z minimálnej mzdy (1,38 eura za hodinu). Za osem odpracovaných hodín počas soboty tak výška príplatku dosiahne 5,52 eura a za nedeľu dostane navyše 11,04 eura. Jeho hrubá mzda preto dosiahne 716,56 eura. V čistom preto dostane 563,50 eura. V porovnaní so súčasným stavom si tak polepší o 11,83 eura.

Príklad 2

Zamestnanec so základnou hrubou mzdou musí počas mesiaca odpracovať päť nočných zmien od 22.00 do 6.00.

Dnes má nárok na príplatok za nočnú prácu vo výške 20 percent z minimálnej mzdy. Za každú odpracovanú hodinu mu tak musí zamestnávateľ k jeho mzde vyplatiť navyše 0,55 eura. Keďže za mesiac odpracuje počas noci 40 hodín, celková výška príplatku dosiahne 22 eur. Jeho celková hrubá mzda preto bude 722 eur a čistá mzda 567,24 eura. Od 1. mája sa výška príplatku za nočnú prácu zvýši na 30 percent z minimálnej mzdy. Za každú odpracovanú hodinu počas noci tak dostane 0,83 eura. Za 40 odpracovaných hodín mu tak bude patriť príplatok vo výške 33,20 eura. Jeho celková hrubá mzda preto dosiahne 733,20 eura a čistá mzda bude 575,14 eura. V porovnaní so súčasnou situáciou si tak polepší o 7,90 eura.

Príklad 3

Zamestnanec s hrubou mzdou 700 eur musel v apríli pracovať aj počas dvoch sviatkov (každý deň 8 hodín). V máji sú takisto dva sviatky, počas ktorých musí pracovať.

V apríli mu patrí za prácu počas sviatku príplatok vo výške 50 percent minimálnej mzdy, čo je

1,38 eura za hodinu. Keďže takto odpracoval 16 hodín, výška jeho príplatku dosiahne 22,08 eura. Jeho celková hrubá mzda preto bude na úrovni 722,08 eura, čo znamená, že v čistom dostane 567,30 eura. Od mája sa výška príplatku za prácu vo sviatok zvýši na 100 percent minimálnej mzdy. Za každú odpracovanú hodinu tak musí dostať 2,76 eura. Pri 16 odpracovaných hodinách tak výška príplatku predstavuje 44,16 eura. Jeho celková hrubá mzda tak dosiahne 744,16 eura a jeho čistý príjem bude 582,77 eura. V porovnaní s aprílom sa jeho čistý zárobok zvýši o 15,47 eura.

Príklad 4

Zamestnanec pracuje v pekárňach, kde sa vyžaduje predovšetkým nočná práca. Počas mesiaca tak zo 160 odpracovaných hodín strávi nočnou prácou 140 hodín. Jeho základná hrubá mzda je 700 eur.

V súčasnosti má nárok za nočnú prácu na príplatok vo výške 20 percent z minimálnej mzdy, čo je 0,55 eura za hodinu. Keďže za mesiac odpracuje na nočnej 140 hodín, výška príplatku dosiahne 77 eur. Jeho hrubá mzda dosiahne 777 eur, čo znamená, že v čistom mu príde 605,87 eura. Od mája sa výška príplatku za nočnú prácu zvýši na 30 percent minimálnej mzdy. Zamestnávateľ sa však môže so zamestnancami dohodnúť, že výška príplatku bude len 25 percent (Zákonník práce to umožňuje v prípade, že ide o prácu, ktorá sa vykonáva predovšetkým v noci).

1. Príplatok 30 percent

Ak zamestnávateľ bude vyplácať plnú výšku príplatku, teda 30 percent z minimálnej mzdy, bude mať tento zamestnanec nárok za každú hodinu nočnej práce nárok na 0,83 eura. Keďže odpracuje 140 hodín, celková výška príplatku dosiahne 116,20 eura. Jeho celková hrubá mzda preto bude 816,20 eura, čo predstavuje čistú mzdu 633,36. V porovnaní so súčasným stavom si tak polepší o 27,49 eura.

2. Príplatok 25 percent

V prípade, že sa zamestnávateľ dohodne so zamestnancami na obmedzení príplatku na 25 percent, bude im musieť za každú odpracovanú hodinu počas noci vyplatiť 0,69 eura. Za 140 odpracovaných hodín tak musí zamestnancovi vyplatiť navyše 96,60 eura. Jeho hrubá mzda preto dosiahne 796,60 eura a v čistom dostane 619,66 eura. V porovnaní s dnešným stavom je to o 13,79 eura viac. Zároveň to je 13,70 eura menej, ako keby sa so zamestnancami na obmedzení príplatku nedohodol a dostávali by tak 30 percent z minimálnej mzdy.

Ako sa zvýšia príplatky

Nočná práca

	Dnes	Od 1. mája 2018	Od 1. mája 2019	
Nerizikové povolanie	20 % (0,55 eura za hodinu)	30 % (0,83 eura za hodinu)	40 % (1,10 eura za hodinu*)	
Rizikové povolanie	20 % (0,55 eura za hodinu)	35 % (0,97 eura za hodinu)	50 % (1,38 eura za hodinu*)	

Práca cez sviatok

Dnes	Od 1. mája 2018	
50 % (1,38 eura za hodinu)	100 % (2,76 eura za hodinu*)	

Práca v sobotu

Dnes	Od 1. mája 2018	Od 1. mája 2019	
0	25 % (0,69 eura za hodinu)	50 % (1,38 eura za hodinu*)	

Práca v nedeľu

Dnes	Od 1. mája 2018	Od 1. mája 2019	
0	50 % (1,38 eura za hodinu)	100 % (2,76 eura za hodinu*)	

Pozn.: V roku 2019 sa bude výška príplatku počítať z budúcoročnej minimálnej mzdy. Uvedený je výpočet z tohtoročnej minimálnej mzdy, keďže minimálna mzda na rok 2019 ešte nie je známa.

Kto môže dostať nižší príplatok

Práca v sobotu

Novela Zákonníka práce umožňuje uplatniť výnimku pre skupinu zamestnávateľov, u ktorých sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v sobotu. Novela umožňuje v kolektívnej zmluve, resp. v pracovnej zmluve dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia a stanovuje jeho minimálnu výšku. V pracovnej zmluve bude možné dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia iba v prípade, že ide o zamestnávateľa, u ktorého nepôsobí odborová organizácia a ktorý k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka zamestnával menej ako 20 zamestnancov. Na základe tejto výnimky je možné:

od 1. mája 2018 do 30. apríla 2019 dohodnúť mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu najmenej 20 % minimálnej hodinovej mzdy.

od 1. mája 2019 dohodnúť mzdové zvýhodnenie za prácu v sobotu najmenej 45 % minimálnej hodinovej mzdy.

Práca v nedeľu

Novela umožňuje uplatniť výnimku pre skupinu zamestnávateľov, u ktorých sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v nedeľu. Novela umožňuje v kolektívnej zmluve, resp. v pracovnej zmluve dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia a stanovuje jeho minimálnu výšku. V pracovnej zmluve bude

možné dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia iba v prípade, že ide o zamestnávateľa, u ktorého nepôsobí odborová organizácia a ktorý k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka zamestnával menej ako 20 zamestnancov. Na základe tejto výnimky je možné:

od 1. mája 2018 do 30. apríla 2019 dohodnúť mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu najmenej 40 % minimálnej hodinovej mzdy.

od 1. mája 2019 dohodnúť mzdové zvýhodnenie za prácu v nedeľu najmenej 90 % minimálnej hodinovej mzdy.

Nočná práca

Novela umožňuje uplatniť výnimku pre skupinu zamestnávateľov, u ktorých sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa prevažná časť práce pravidelne vykonávala v noci. Novela umožňuje v kolektívnej zmluve, resp. v pracovnej zmluve dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia a stanovuje jeho minimálnu výšku. V pracovnej zmluve bude možné dohodnúť nižšiu sumu mzdového zvýhodnenia iba v prípade, že ide o zamestnávateľa, u ktorého nepôsobí odborová organizácia a ktorý k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka zamestnával menej ako 20 zamestnancov. Na základe tejto výnimky je možné:

od 1. mája 2018 do 30. apríla 2019 dohodnúť mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu vo výške najmenej 25 % minimálnej hodinovej mzdy.

od 1. mája 2019 je možné dohodnúť mzdové zvýhodnenie za nočnú prácu vo výške najmenej 35 % minimálnej hodinovej mzdy.

Vyššie príplatky pocítia zamestnávatelia od mája

[Trend; 16/2018; 19/04/2018; s.: 37,38,40; Zuzana Kollárová ; Zaradenie: Zmeny v Zákonníku práce]

Daňové a odvodové zaťaženie na Slovensku je vyššie ako v okolitých štátoch a zmeny situáciu ešte skomplikujú

Zuzana Kollárová

Blíži sa mesiac máj, ktorý od samého svojho začiatku prinesie zamestnávateľom výrazné zmeny. I komplikácie. Svojim zamestnancom budú musieť za každú prácu vykonanú v sobotu, v nedeľu či v noci zaplatiť na príplatkoch viac než doteraz. Týka sa to nielen zamestnancov na dohodu o pracovnej činnosti, ale aj na dohodu o vykonaní práce či na dohodu o brigádnickej práci študentov. Za každú hodinu práce vo sviatok bude musieť zamestnávateľ zvýšiť odmenu dohodára o sumu minimálnej mzdy na hodinu, ktorá momentálne vychádza na 2,759 eura.

Príplatky za sobotu a nedeľu

Výška mzdového zvýhodnenia za prácu v sobotu bude najmenej 25 percent hodinovej minimálnej mzdy, čo je najmenej 0,68975 eura za hodinu. Za prácu v nedeľu bude musieť zamestnávateľ pracovníkovi zaplatiť minimálne 50 percent hodinovej minimálnej mzdy, čo je

najmenej 1,3795 eura. Pravda, novela počíta aj s výnimkami. Za určitých podmienok môže zamestnávateľ dohodnúť nižšie sadzby mzdových zvýhodnení. Aj tak musia byť minimálnej vo výške 20 percent hodinovej minimálnej mzdy (0,5518 eura na hodinu) za prácu v sobotu a 40 percent hodinovej minimálnej mzdy (1,1036 eura za hodinu) za prácu v nedeľu. Nižšie sadzby možno dohodnúť iba v kolektívnej zmluve alebo vo firmách, kde do 31. decembra minulého roka malo pracovnú zmluvu menej ako 20 zamestnancov.

Stanovené percentuálne sadzby budú platiť od 1. mája tohto roka do 30. apríla roku 2019. O rok, teda od 1. mája 2019, sa zvyšujú na 50 percent (45 %) za prácu v sobotu a na 100 percent (90 %) za prácu v nedeľu.

Práca v noci a vo sviatok

Ďalšie zmeny prináša novela od mája aj pri minimálnej sadzbe mzdového zvýhodnenia za nočnú prácu. Zamestnávateľ musí zaplatiť zamestnancovi za prácu medzi 22. hodinou večer a 6. hodinou ráno 30 percent hodinovej minimálnej mzdy (0,8277 eura). V prípade rizikových zamestnancov musí príplatok dosiahnuť 35 percent hodinovej minimálnej mzdy (0,96565 eura). Aj v tomto prípade však platí výnimka pre tých zamestnávateľov, u ktorých prevažuje práca v noci. Zamestnávateľ môže v kolektívnej zmluve alebo v menších firmách v pracovnej zmluve priamo so zamestnancom dohodnúť nižšie sadzby mzdových zvýhodnení, ale minimálne 25 percent hodinovej minimálnej mzdy (0,68975 eura). Od 1. mája budúceho roka by sa príplatky za nočnú prácu mali opäť zvýšiť. Bežní zamestnanec dostane za nočnú prácu príplatok 40 percent. Dohodnutá nižšia sadzba môže byť 35 percent, minimálna sadzba u rizikových zamestnancov bude 50 percent. Zvyšuje sa aj suma mzdového zvýhodnenia za prácu vo sviatok na 100 percent priemerného zárobku.

Problémové zmeny

Novela Zákonníka práce sa podľa názoru Jany Raýman, odborníčky na pracovné právo zo spoločnosti Pracovné právo a HR, dotkne najviac malých a stredných podnikateľov, ktorí majú svoje prevádzky otvorené počas víkendov, teda v sobotu a nedeľu, a aj počas sviatkov. Pocítia to výrazne aj tí, ktorí nevyhnutne potrebujú vykonávať nočnú prácu. „Dá sa predpokladať, že zvýšenie personálnych nákladov či už malých a stredných podnikov alebo aj veľkých medzinárodných korporácií sa v konečnom dôsledku premietne do zvýšenia ceny za tovary alebo služby," odhaduje J. Raýman.

Výrobným firmám s viaczmennou prevádzkou by v dôsledku zvýšených príplatkov mohli narásť personálne náklady aj o 10 percent. Ak stredne veľký podnik zamestnáva napríklad 600 ľudí, ktorí polovicu pracovného času odpracujú v noci, zvýšia sa náklady zamestnávateľa ročne o približne 156-tisíc eur. Poradenská spoločnosť Grant Thornton v tejto súvislosti predpokladá, že vláda zvyšovaním príplatkov priamo ohrozuje podstatu slovenskej ekonomiky. „Slovensko patrí medzi najdrahšie krajiny v Európskej únii z hľadiska daňového a odvodového zaťaženia. Ak vláda nezavedie v blízkom čase daňovú reformu, ktorá uľahčí život zamestnancom aj firmám, Slovensko stratí kus svojej konkurencieschopnosti. Takýto skokový spôsob zvyšovania ceny práce bez kompenzačných opatrení je veľkou chybou," hovorí Wilfried Serles, managing partner poradenskej spoločnosti Grant Thornton.

Odborníci poukazujú aj na to, že nové príplatky začnú platiť v čase, keď slovenské mzdy rastú historicky rekordným tempom. V poslednom štvrtroku 2017 stúpili slovenské mzdy aj platy v

porovnaní s posledným štvrt'rokom 2016 v priemere o 5,2 percenta. Je to rekordný rast za posledných deväť rokov a koniec tejto rastovej krivky je ešte v nedohľadne. Na rok 2018 sa odhady pohybujú na úrovni 4,6 percenta. „V Grant Thornton na základe zmeny zákona a prakticky nasýteného pracovného trhu na západe Slovenska očakávame, že náklady na mzdy narastú v porovnaní s rokom 2017 výrazne viac ako o päť percent.“

Pritom Slovensko patrí s odvodovým a daňovým zaťažením na úrovni 35,2 percenta už dnes v Európe k nezávideniahodnej špičke. „Zmenami od mája a nového roka sa zamestnávateľia dostanú pod ešte väčšiu tlak. Je nezodpovedné, ak vláda takto skokovo a enormne zvyšuje tlak na mzdové náklady bez kompenzácie. Keď sa pozrieme na vyspelé štáty, v mnohých prípadoch sú tam príplatky za nočné, ťažkú a víkendovú prácu, a dokonca aj nadčasy daňovo zvýhodnené. To isté potrebujeme z pohľadu sociálnej politiky aj na Slovensku,“ vysvetľuje W. Serles.

Daňové a odvodové zaťaženie na Slovensku je podstatne vyššie ako v okolitých štátoch a zmeny od mája a nového roka situáciu ešte zhoršia. Na porovnanie, zamestnanec v Česku s hrubým ročným príjmom 12 000 eur a polovicou pracovného času v noci stojí zamestnávateľ a 16 859,68 eura. Na Slovensku je to 17 284,44 eura a v údajne „drahom“ Rakúsku len 15 628,66 eura. Slovenský zamestnávateľ teda zaplatí o 2,5 percenta viac ako český, a dokonca až o 10,6 percenta viac ako rakúsky.

„Firmy s trojzmennou prevádzkou, ktorým poskytujeme poradenstvo, očakávajú nárast personálnych nákladov aj o desatinu. To je neakceptovateľný skokový nárast. Slovensko potrebuje daňovú reformu, ktorá daňovo zvýhodní nadčasy. Tak by vyššie príplatky priniesli zamestnancom viac peňazí a súčasne by menej zaťažili zamestnávateľov. Zmena je o to dôležitejšia, že sa v budúcich rokoch očakáva vyššia inflácia, čo môže znamenať pokles kúpyschopnosti, respektíve reálnych miezd. Vďaka reforme by vyššie príplatky priniesli zamestnancom viac peňazí a súčasne by menej zaťažili zamestnávateľov,“ prízvukuje W. Serles a dopĺňa: „Vyzývame preto vládu, aby čo najrýchlejšie prehodnotila svoju daňovú politiku. Na to, aby Slovensko zostalo konkurencieschopné, musí ďalšia daňová reforma a zmeny v sociálnom poistení zamestnancov výrazne znížiť zaťaženie zamestnávateľov.“

13. a 14. plat

Zákonník práce zavádza aj možnosť poskytnúť zamestnancovi odmenu pri príležitosti letných dovolení a vianočných sviatkov (13. a 14. plat). Dovolenkový plat musí byť vyplatený v júni a 14. plat v decembri. Tieto odmeny budú do výšky 500 eur odvodovo a daňovo zvýhodnené.

Hlavnou podmienkou na to však je, že 13. a 14. plat budú najmenej vo výške priemerného mesačného zárobku zamestnanca. Pracovnoprávny vzťah zamestnanca u zamestnávateľa musí pritom trvať k 30. aprílu nepretržite aspoň 24 mesiacov. Pri 14. plate pracovnoprávny vzťah zamestnanca u zamestnávateľa musí trvať k 31. októbru nepretržite aspoň 48 mesiacov a súčasne zamestnancovi bol vyplatený vo výplate za mesiac máj daného roka (vyplatený v júni) trinásty plat najmenej vo výške priemerného mesačného zárobku.

Daňovo-odvodové zvýhodnenie sa zavádza postupne. Trinásty plat (najviac 500 eur) vyplatený v júni 2018 bude po splnení všetkých podmienok oslobodený od zdravotného poistenia. Štrnásty plat (najviac suma 500 eur) vyplatený v decembri 2018 bude oslobodený

od dane, zdravotného poistenia, ale bude sa z neho platiť sociálne poistenie. Oslobodenie aj od sociálneho poistenia sa zavádza pre 14. plat až od roku 2019 a pre 13. plat od roku 2021.

Podľa Rady pre rozpočtovú zodpovednosť údaje o výške a mesačne vyplácaných odmenách naznačujú, že novoprijatá legislatíva oslobodzujúca trinásty a štrnásty plat od dane a odvodov by sa bez reakcie zamestnávateľov dotkla len nízkeho percenta zamestnancov. „Aby mohli zamestnávatelia v plnej miere profitovať z nižšieho daňovo-odvodového zaťaženia a vyplatiť zamestnancom v čistom vyššie odmeny, museli by skoncentrovať vyplácanie odmien na jún a december. V tom prípade by sa legislatíva dotkla 18,5 percenta všetkých zamestnancov, pričom nárok na oba, na trinásty aj štrnásty plat, by malo necelých päť percent zamestnancov," uzatvára rada.

Výrobným firmám s viaczmennou prevádzkou by v dôsledku zvýšených príplatkov mohli personálne náklady narásť aj o 10 percent

Príplatky za prácu

	Dnes	Od 1. 5. 2018	Od 1. 5. 2019
Príplatky za nočnú prácu			
Neriziková práca	20%	30%	40%
Riziková práca	20%	35%	50%
Príplatky za prácu počas sviatkov	50%	100%	
Príplatky za prácu v sobotu	0%	25%	50%
Príplatky za prácu v nedeľu	0%	50%	100%

Foto:

Príplatky za prácu cez víkend a v noci sa týkajú mnohých firiem, najmä takých, ktoré zabezpečujú komfort a bezpečnosť oddychujúcim ľuďom.